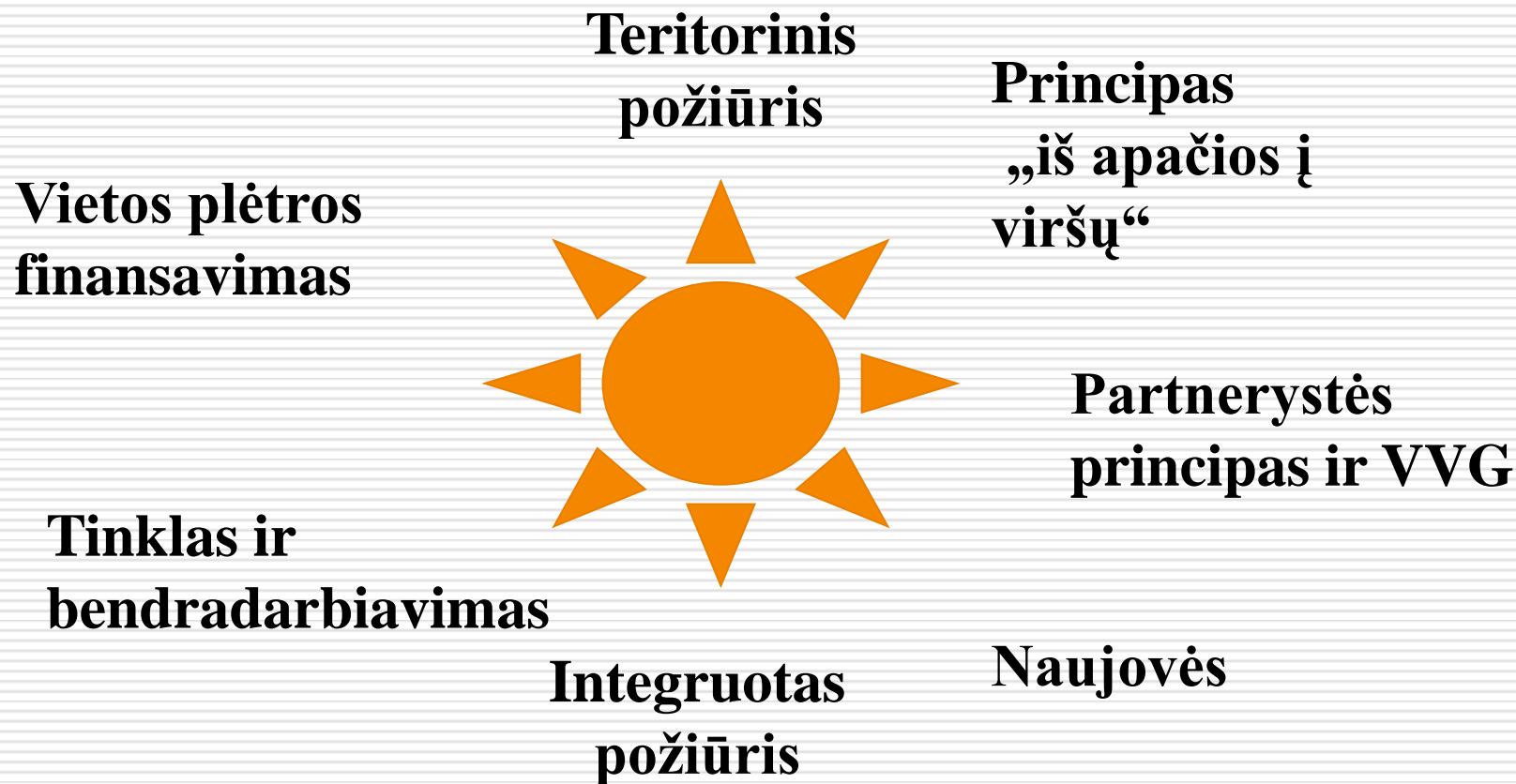
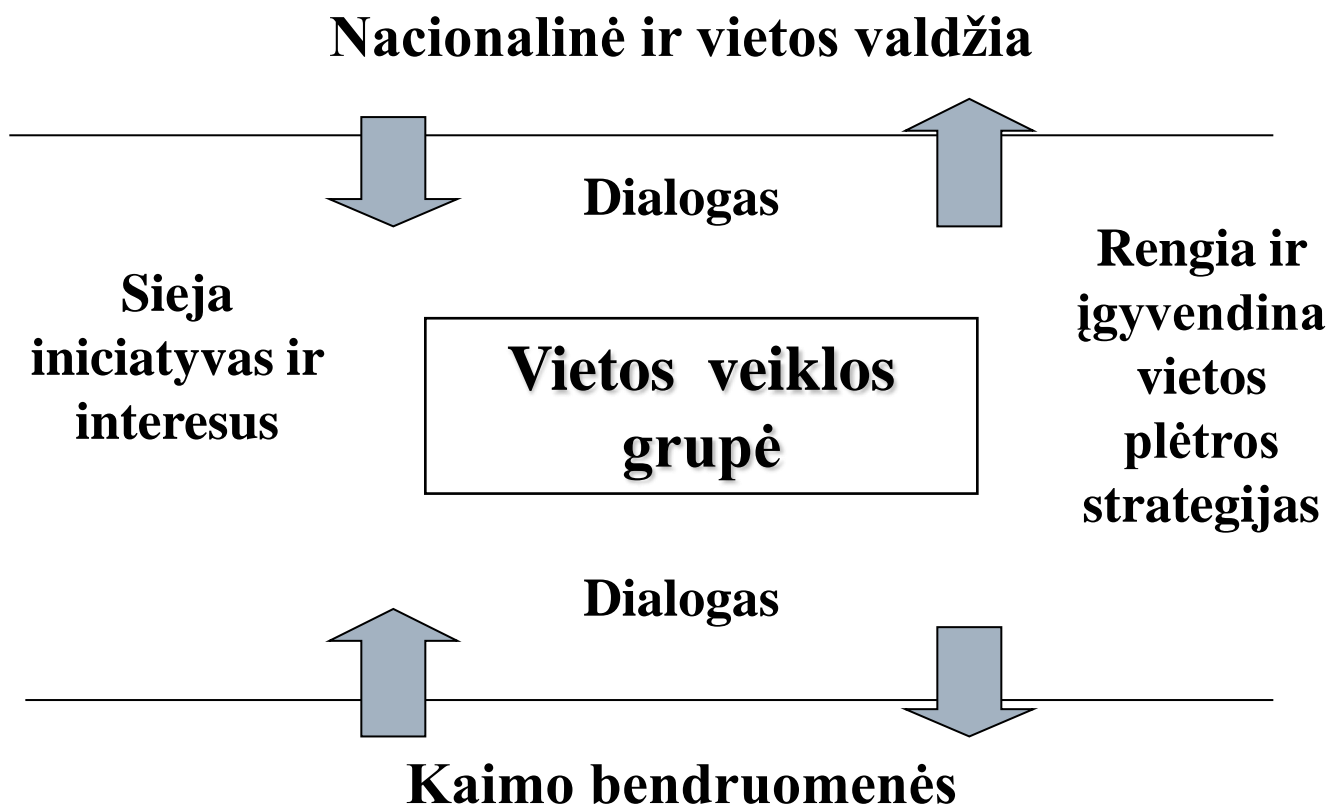

Patirtis įgyvendinant *LEADER* metodą ir jo perspektyvos 2007-2013 m.

Žemės ūkio ministerijos
Kaimo plėtros departamento
Alternatyviosios veiklos priemonių koordinavimo skyriaus
vyr. spec. Jolanta Vaičiūnienė
2007-12-06

LEADER metodo įgyvendinimo principai

Vietos veiklos grupių vaidmuo

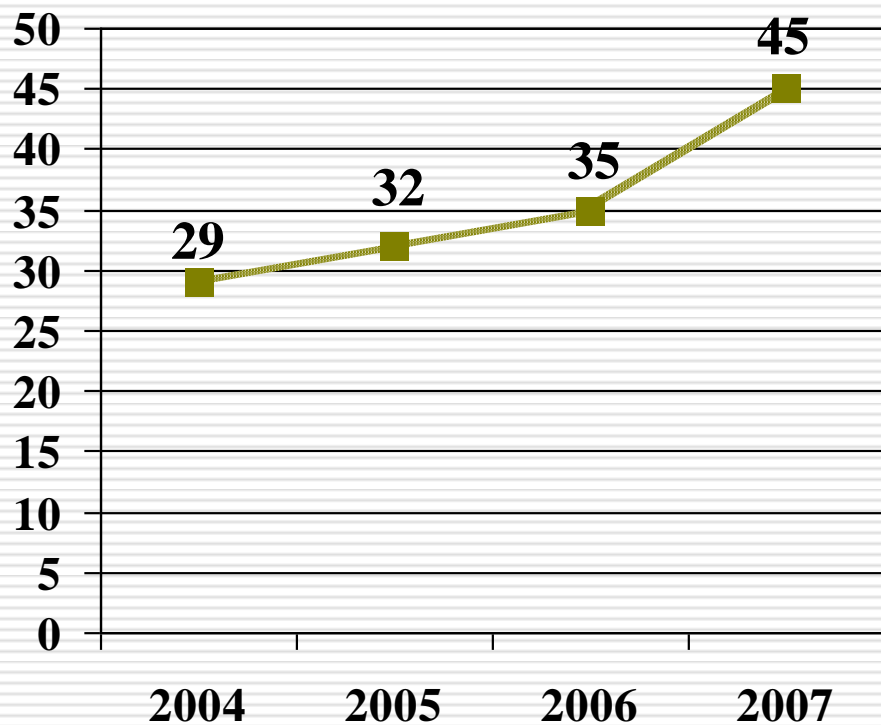
Bendroji informacija apie 2004–2006 m. *LEADER+* pobūdžio priemone Lietuvoje

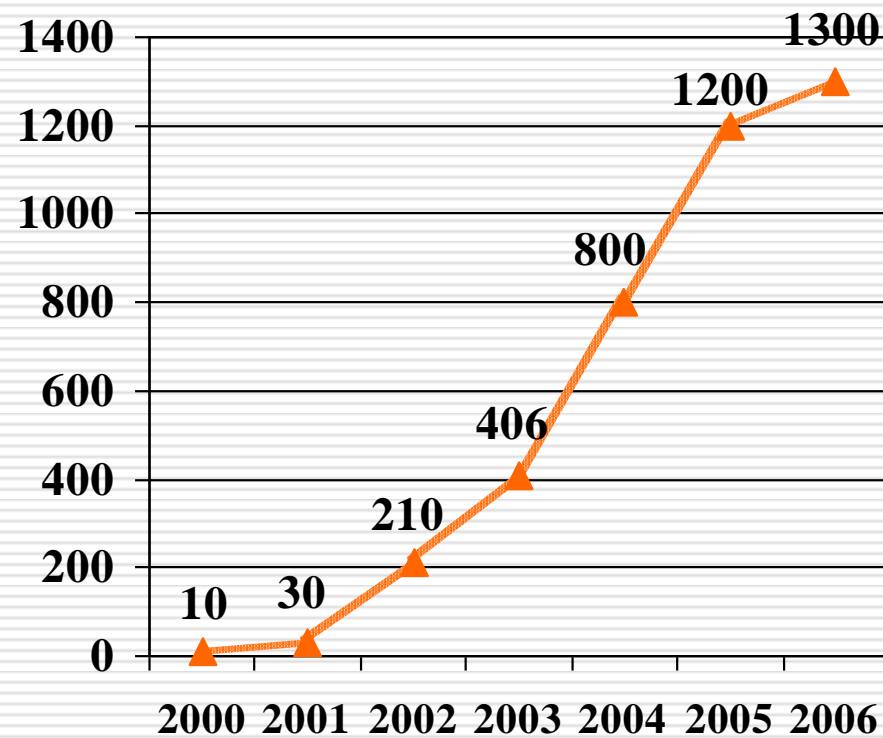
- **29 VVG** gavo paramą *bandomųjų integruotų strategijų* rengimui (iki 12 000 Lt kiekviena).
- **27 VVG** pateikė bandomąsias integruotas strategijas vertinimui.
- Atrinkta **10 bandomųjų integruotų strategijų**; kiekvienos įgyvendinimui skirta iki 508 000 Lt.
- **29 VVG** šiuo metu tobulina/rengia *vietos plėtros strategijas*, skirtas 2007–2013 programavimo laikotarpiui (parama iki 70 000 Lt kiekvienai VVG).

VVG ir kaimo bendruomenės Lietuvoje

■ VVG skaičius

▲ Kaimo bendruomenių skaičius

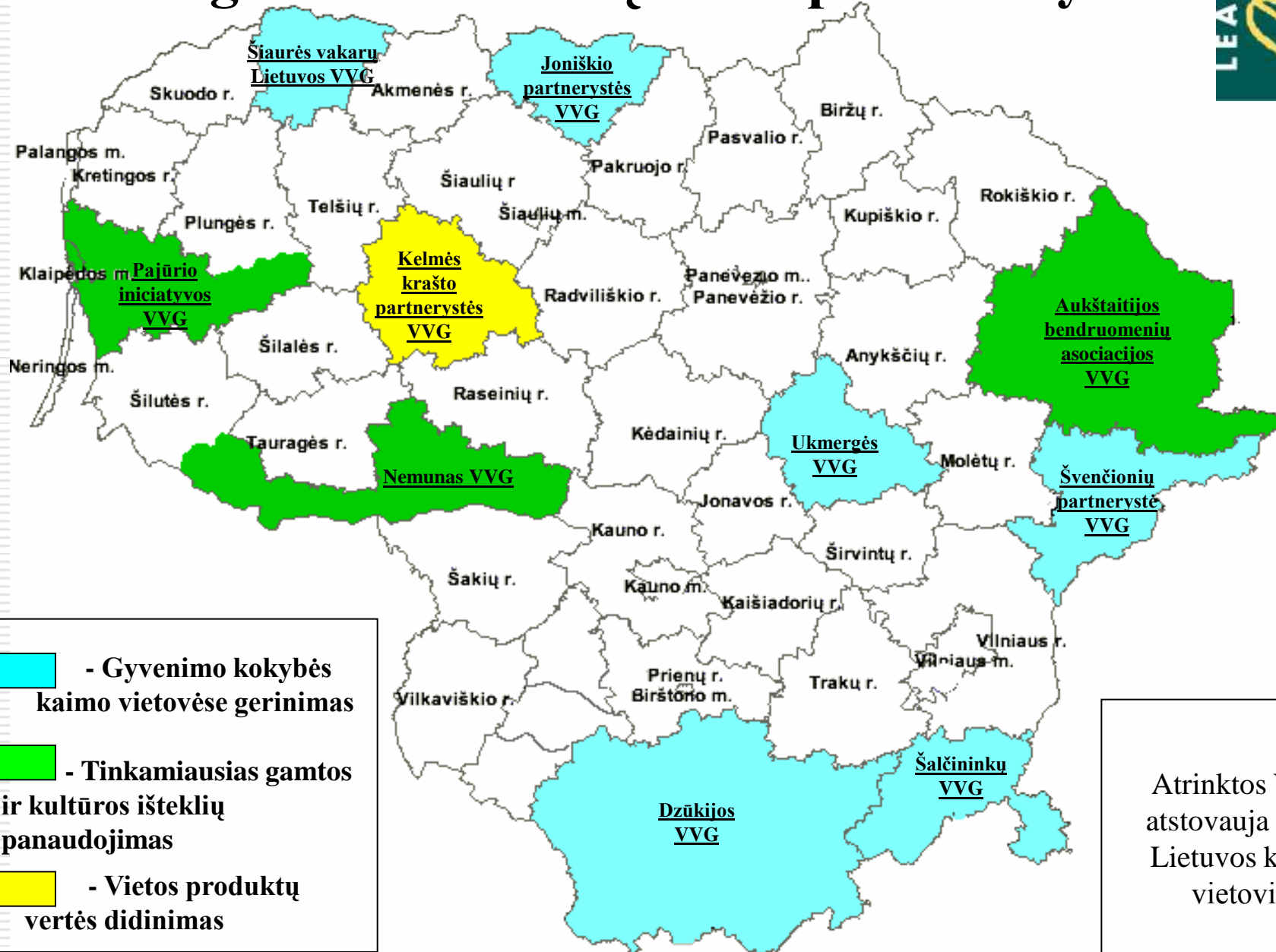
Bandomųjų integruotų strategijų temos Lietuvoje

Nr.	Tema	Pateiktų strategijų skaičius	Atrinktų strategijų skaičius
1.	Gyvenimo kokybės kaimo vietovėse gerinimas	20	6
2.	Tinkamiausias gamtos ir kultūros išteklių panaudojimas	6	3
3.	Vietos produktų vertės didinimas	1	1
4.	Techninių ir mokslinių žinių panaudojimas	0	0
	Iš viso:	27	10

Regioninis atrinktų VVG pasiskirstymas

Atrinktos VVG atstovauja 35 % Lietuvos kaimo vietovių.

Bandomųjų integruotų strategijų įgyvendinimo problemos

- ❑ Vietos projektų, įgyvendinimas **valstybei** ar **savivaldybėms nuosavybės teise** priklausančioje žemėje.
- ❑ Vietos projektų **bendras finansavimas**.
- ❑ **Nepakankamai efektyvus** vietos valdžios (savivaldybių) **dalyvavimas** rengiant vietos plėtros strategijas.
- ❑ Silpni VVG **administraciniai gebėjimai**.

KAIMO PLĖTRA 2007-2013 METAIS

LEADER metodas

**1 kryptis:
Žemės ūkio ir
miškininkystės
sektorius
konkurencingumo
didinimas**

**2 kryptis:
Aplinkos ir
kraštovaizdžio
gerinimas**

**3 kryptis:
Gyvenimo
kokybė
kaime
ir kaimo
ekonomikos
įvairinimas**

Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai

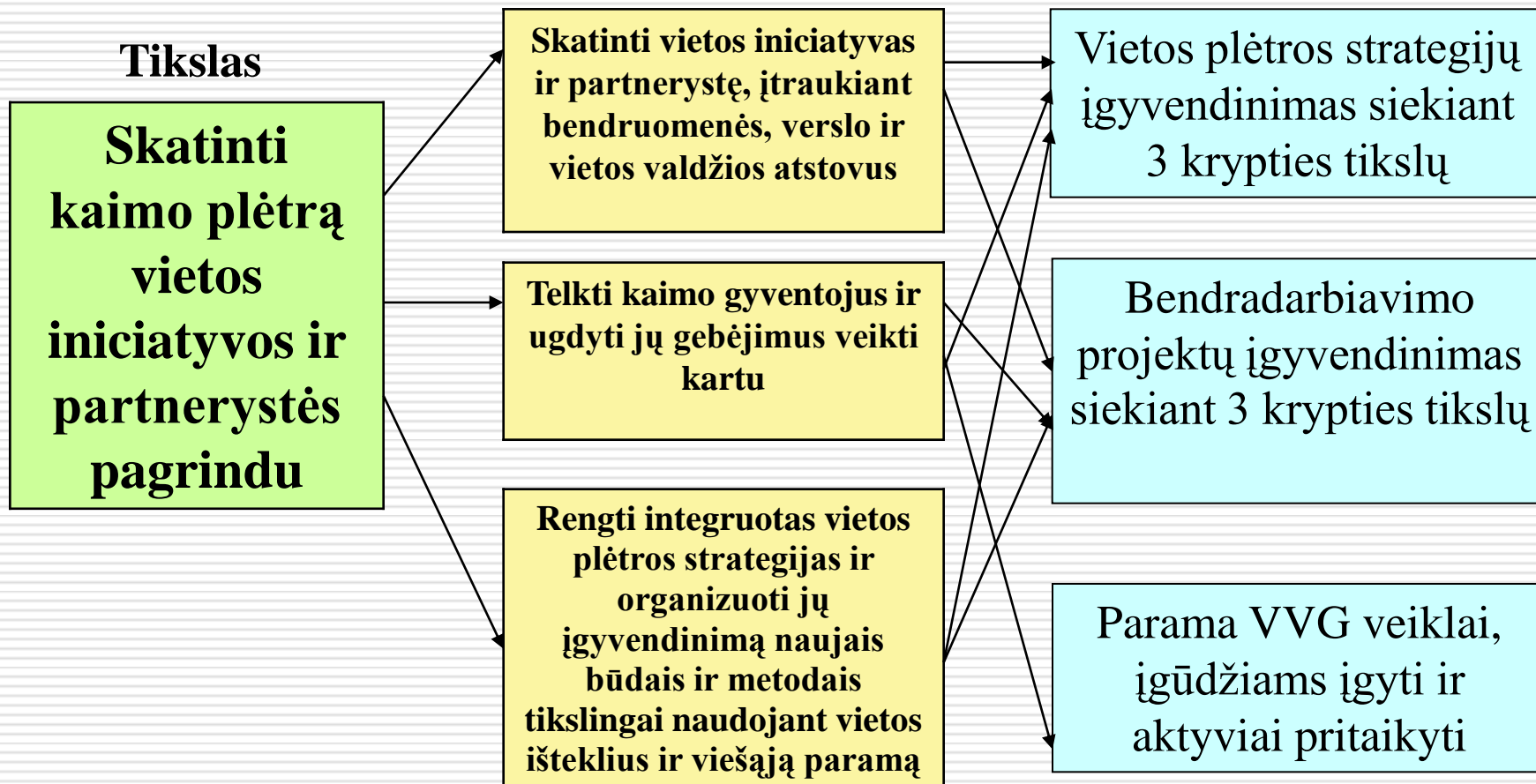

KPP IV kryptis. LEADER metodo įgyvendinimas

Uždaviniai

Priemonės

LEADER 2004-2006 m. ir 2007-2013 m. SKIRTUMAI (1)

Kriterijus	<i>Leader+</i> pobūdžio priemonė	<i>Leader</i> metodas
Programavimo laikotarpis	2004-2006 (3 metai)	2007-2013 (7 metai)
Pobūdis	bandomasis	visuotinis
Svarba	viena iš Lietuvos 2004–2006 m. bendrojo programavimo dokumentas priemonių	atskira kaimo plėtros kryptis, įgyvendinama pagal 3 krypties „Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“ priemonės
VVG teritorijos gyventojų skaičius	kaimo vietovė, kurios gyventojų skaičius nuo 10 tūkst. iki 100 tūkst. , įskaitant mažus miestelius ir miestus iki 6 tūkst.	kaimo vietovė, kurios gyventojų skaičius nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst. , įskaitant mažus miestelius ir miestus iki 6 tūkst.

LEADER 2004-2006 m. ir 2007-2013 m. SKIRTUMAI (2)

Kriterijus	<i>Leader+</i> pobūdžio priemonė	<i>Leader</i> metodas
Veiklos sritys / priemonės	<ul style="list-style-type: none"> •“Igūdžių įgijimas” (45,7 % <i>Leader+</i> pobūdžio priemonei skirtų lėšų); •“Bandomosios integruotos strategijos” (54,3 % <i>Leader+</i> pobūdžio priemonei skirtų lėšų). 	<ul style="list-style-type: none"> •“Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas” (92,69 % <i>LEADER</i> metodui skirtų lėšų); •“Tarpterritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas” (3,04 % <i>LEADER</i> metodui skirtų lėšų); • “Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti” (4,27 % <i>LEADER</i> metodui skirtų lėšų); • Parama VVG veiklai - (iki 20 % vietos plėtros strategijos skirtų lėšų).

LEADER 2004-2006 m. ir 2007-2013 m. SKIRTUMAI (3)

Kriterijus	<i>Leader+</i> pobūdžio priemonė	<i>Leader</i> metodas
VVG strategijų pobūdis	Teisė pasirinkti vieną iš 4 temų: <ul style="list-style-type: none"> • “Gyvenimo kokybės kaimo vietovėse gerinimas”; • “Tinkamiausias gamtos ir kultūros išteklių panaudojimas”; • “Vietos produktų vertės didinimas”; • “Techninių ir mokslinių žinių panaudojimas”. 	Vietos plėtros strategija turi siekti 3 krypties “Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas” tikslų.
Biudžetas	9,4 mln. Lt (1,66 % BPD kaimo plėtros priemonėms skirtų lėšų)	473 mln. Lt (6,06% EŽŪFKP lėšų).
Parama strategijai įgyvendinti / VVG	iki 0,5 mln. Lt (0,166 mln. Lt per metus)	diferencijuojama atsižvelgiant į VVG atstovaujamos teritorijos gyventojų skaičių
Administravimo išlaidos	iki 15 % lėšų, skirtų bandomosioms integruotoms strategijoms įgyvendinti	iki 20 % lėšų, skirtų vietos plėtros strategijoms įgyvendinti
Mokėjimo institucijos funkcijos	iš dalies deleguotos atrinktoms VVG	išimtinai priklauso NMA

LEADER metodo priemonės ir lėšų paskirstymas 2007-2013 metais

	Priemonė	Lėšų procentinė dalis	Lėšos (mln. Lt; viešojo parama iš viso)
1	Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas: ☐ priemonėi „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“; ☐ kitų priemonių įgyvendinimui.	92,69 %	438,42 256,9 181,52
2	Tarptertorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas	3,04 %	14,4
3	Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti: parama VVG veiklai; parama įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti.	<i>20 % nuo vietos plėtros strategijoms įgyvendinti skirtos paramos sumos</i> 4,27 %	<i>87,68 nuo vietos plėtros strategijoms įgyvendinti skirtos paramos sumos</i> 20,19
	Iš viso:	100 %	473,01

Naujovės: Kaimo atnaujinimas ir plėtra (1)

(20 mln. EUR „iš viršaus į apačią” metodu + 74,4 mln. EUR *LEADER* metodu)

Remiamos veiklos sritys:

- Viešųjų pastatų atnaujinimas.
- Istorinę, etnokultūrinę, architektūrinę vertę turinčių kaimo paveldo objektų ir kraštovaizdžio komponentų atnaujinimas ir saugojimas;
- Viešosios infrastruktūros sukūrimas ar gerinimas;
- Tradicinių amatų centrų įkūrimas ir plėtra (ne pelno projektai).

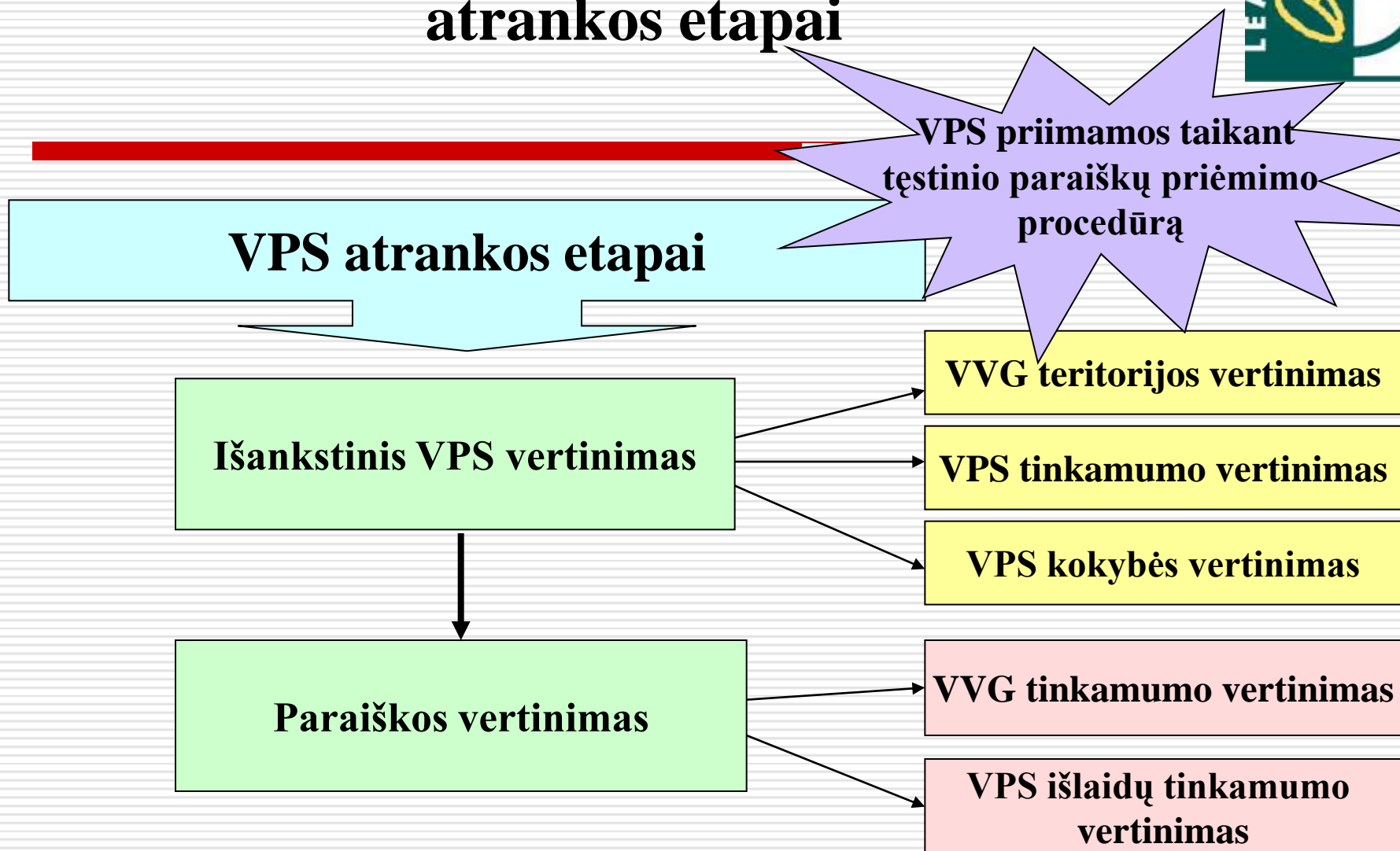
Paramos gavėjai – kaimo bendruomenės, vietos veiklos grupės (VVG), NVO, kiti kaimo vietovėje veikiantys juridiniai asmenys, savivaldybės ar jų institucijos.

Remiami tik ne pelno, viešieji projektai, turintys visuomeninę naudą.

Paramos dydis:

- Kai projektas įgyvendinamas „iš viršaus į apačią” metodu finansuojama iki **80 proc.** tinkamų finansuoti projekto išlaidų; kai projektas įgyvendinamas *LEADER* metodu finansuojama iki **90 proc.** tinkamų finansuoti projekto išlaidų;
- Maksimali paramos suma vienam projektui iki **200 tūkst. EUR.**

Vietos plėtros strategijų (toliau – VPS) atrankos etapai

Rekomendacijos vietos savivaldos institucijoms įgyvendinant *LEADER* metodą

- Siekiant sėkmingo *LEADER* metodo 2007–2013 m. įgyvendinimo **savivaldybėms rekomenduojama:**
 - oficialiai **deleguoti** kompetentingus savivaldybių **atstovus** į VVG valdymo organą;
 - remti **VVG administracinius gebėjimus;**
 - **aktyviai dalyvauti rengiant** vietos plėtros strategijas;
 - **aktyviai dalyvauti** (kartu su kaimo bendruomenėmis) teikiant paraiškas įgyvendinant VVG vietos plėtros strategijas;

Rekomendacijos vietos savivaldos institucijoms įgyvendinant *LEADER* metodą (2)

(tęsinys)

- Užtikrinti ne pelno projektų įgyvendinamų pagal VVG parengtą vietos plėtros strategiją, **bendrą finansavimą;**
- 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu apytiksliai kiekviena savivaldybė turėtų numatyti po **150 000 Lt/metus** *LEADER* projektų įgyvendinimui.

Ačiū už dėmesį!

Lietuvos 2007–2013 m. kaimo programos projektą ir parengtus bei Žemės ūkio ministerijos rengiamus teisės aktus galite rasti

Žemės ūkio ministerijos tinklalapyje www.zum.lt > Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai:

EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

